

Position paper

CNV Jongeren

“Toekomst voor studenten met een fysieke of licht verstandelijke beperking in het onderwijs en op de arbeidsmarkt: vertrouwen en ondersteuning”

Voor sommige jongeren is de weg naar de toekomst minder vanzelfsprekend geplaveid. Actief meedoen – participeren – in onze samenleving is voor iedereen belangrijk. Dit kan bijvoorbeeld door het doen van zinvol werk, het volgen van een opleiding en het versterken van het sociaal netwerk. Iedereen met een beperking moet ook de beschikking hebben over zorg, diensten, informatie en faciliteiten die hen ondersteunt in het dagelijks leven, zoals het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap oproept¹. Daarmee vergroten we de zelfredzaamheid, helpen we elkaar en ontwikkelen we onze maatschappij verder. Aan die ambitie wil CNV Jongeren voor jongeren met een licht verstandelijke en/of fysieke arbeidsbeperking bijdragen.

Start in het onderwijs

Voor jongeren begint hun toekomst in het onderwijs. Het volgen en afronden van een relevante opleiding zorgt immers niet alleen voor vorming maar is veelal ook gericht op de weg naar het arbeidzame leven. In voorkomende gevallen is extra en gerichte ondersteuning gewenst. Zo vindt CNV Jongeren dat studenten met een (functie)beperking nooit extra de dupe mogen worden van de invoering van het sociaal leenstelsel en verschillen in hoogte van de individuele studietoelage. Om te zorgen dat elke student met een (functie)beperking kan blijven studeren dient elke gemeente minimaal €282,- studiebijslag uit te keren per maand en te investeren in de zichtbaarheid van deze toeslag. We zijn daarom

ook blij met de door de Tweede Kamer aangenomen motie waarin de toeslag in elke gemeente op €300,- gesteld moet worden. Een zorgvuldige, goed uitvoerbare en gerichte communicatie over deze regeling blijft desalniettemin gewenst.

Stage lopen tijdens de studie biedt een mooie kans om te leren op de werkvloer. In beginsel is de student zelf verantwoordelijk voor het vinden van een geschikte stageplek, maar moet wanneer dit niet lukt alle mogelijke ondersteuning vanuit de onderwijsinstelling krijgen om alsnog een stageplek te kunnen bemachtigen. MBO-instellingen ontvangen budget voor passend onderwijs, inclusief passende ondersteuning². Eenmaal een stageplek gevonden en gestart zijn goede begeleiding, ondersteuning, zeker voor de groep met een licht verstandelijke- en/of arbeidsbeperking, onmisbaar. Uit de Nationale Studenten Enquête blijkt dat stage en (voorbereiding op de) arbeidsmarkt een knelpunt vormen voor studenten met een beperking in het hoger onderwijs³.

¹ Bron: https://wetten.overheid.nl/BWBV0004045/2016-07-14#Verdrag_2_Verdragtekst_Artikel1

² Bron: https://vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2018/initiele-rapportage-over-de-implementatie-door-nederland-

<van-het-vn-verdrag-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-handicap.pdf>

³ Bron: <https://disabilitystudies.nl/blog/mind-gap-aandacht-voor-de-overgang-van-onderwijs-naar-arbeidsmarkt-voor-hoger-opgeleide>

Structurele aandacht voor jongeren met een beperking bij hun voorbereiding op een succesvolle overgang naar stage en werk is belangrijk. De collectieve arbeidsovereenkomst is bij uitstek het instrument om ondersteuning goed te regelen.

Financieel gezond

CNV Jongeren is van mening dat in het onderwijs meer aandacht moet worden besteed aan het verhogen van het financieel bewustzijn van jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door een aparte module op middelbare scholen en MBO's, maar ook door een betere informatievoorziening vanuit DUO. Voor jongeren met een beperking is meer en continue aandacht voor dit onderwerp essentieel om hen zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren in de toekomst.

Werken kan best ingewikkeld zijn

Het hebben van werk is belangrijk en betekent meer dan alleen geld verdienen. Iedereen die wil en kan werken, moet naar vermogen kunnen bijdragen. Talent mag niet onbenut blijven en daarom is goede ondersteuning van jongeren met een beperking op de werkvloer onmisbaar. CNV Jongeren beveelt van harte aan om in iedere organisatie een HARRIE⁴ op de werkvloer te hebben. Deze kan persoonlijk en maatwerkgericht ondersteunen.

Voor jongeren met een arbeidsbeperking kan goede begeleiding bijdragen aan het volledig functioneren op de werkvloer. Een vaste jobcoach, die voldoende ruimte en mogelijkheden heeft om maatwerkgerichte ondersteuning te bieden aan de jongere, moet daarom altijd gegarandeerd worden. Problemen met beschikbaarheid of financieel van aard mogen daarom niet voorkomen. Een eenduidige tariefstructuur is gewenst, in het belang van de doelgroep.

Voor jongeren met een beperking en (hun)

“Ondersteuning is vaak nodig voor de meeste jongeren met een arbeidsbeperking die de overstap maken van het onderwijs naar de arbeidsmarkt”

werkgevers is het belangrijk beter bediend worden en weinig hinder ondervinden van de verschillende regimes - in het sociale zekerheidsstelsel - waar de desbetreffende jongeren in vallen. Vereenvoudiging van de loonkostensubsidie is om die reden een aanbeveling, wat CNV Jongeren betreft.

We leven in een 'snelle maatschappij', waarbij een groot deel van de beroepsbevolking probleemloos meegaat in de snelle ontwikkeling en de efficiënte arbeidsproductiviteit. Dat is mooi, maar heeft ook consequenties. Geduld, begrip en weten aan welke gerichte ondersteuning behoefte bestaat blijkt lastiger. Jongeren met een arbeidsbeperking weten zelf vaak het beste wat zij nodig hebben. Ook brengen zij een frisse blik en ervaringsdeskundigheid mee. Het is daarom van groot belang dat juist ook met deze jongeren gesproken wordt in plaats van over de jongeren. Door werkgevers, door maatschappelijke organisaties en door de politiek. Op die manier vergroten we de kansen voor hen en nemen we drempels weg.

“Werkgevers moeten het noodzakelijke geduld met hun werknemer met een arbeidsbeperking op kunnen brengen”

Semih Eski

Voorzitter CNV Jongeren

Utrecht, 10 april 2019

⁴ Bron: <https://www.ikbenharrie.nl/informatie/>